

**Presidential Communications Operations Office
Presidential News Desk**

**SPEECH OF
PRESIDENT RODRIGO ROA DUTERTE
DURING THE PARTIDO DEMOKRATIKO PILIPINO-LAKAS NG BAYAN (PDP-
LABAN) MARIKINA CAMPAIGN RALLY**

[Delivered at Plenary Hall Marikina Hotel and Convention Center, Pio del Pilar corner Tangerine Street, SSS Village, Marikina City | 20 March 2019]

Magandang gabi po. Kindly sit down.

Kami pong laki ng Mindanao lalo na Davao halo ang aming salita. It's a migrants' paradise, if you may, noon hindi na ngayon --- in the early 30s, late 40s. There's a lot of migration to Mindanao. Kami naman ho lumaki ng Tagalog but I am not also well-versed in Tagalog kasi nahahaluan ng Bisaya. So minsan Ilonggo, lahat na nagsama-sama na kami doon. So we grew up in a community with a diverse dialect.

And if you talk to a Davaoeña ngayon, you'd probably get confused kasi papasok ng Bisaya pati Tagalog 'yan. Iyong laking mga anak namin ngayon ganun magsalita. They talk in Tagalog but shift to Bisaya then sometimes English. So mahirapan ka, you have to make your way out of the way people are talking.

Ako ho I have to be honest, hindi ako marunong masyado ng Tagalog and sometimes nababara ako tinatanong ko 'yung mga security ko kung anong Tagalog nito. But I've been here, I studied here almost 10 years, kaya medyo ano ako kaunti --- compared to the others who never lived here or had a chance to be here for a period of time. My apologies in advance.

PDP-Laban senatorial candidates, 'yung nauna, Mr. Zajid "Dong" Mangudadatu. [applause] Alam mo I'd like to talk about them first. Itong mga pamilyang Mangudadatu, ito 'yung bayaw nung pinatay ni Ampatuan. So asawa ng kapatid niya 'yon. But what is very telling sa pamilyang Mangudadatu is that all these years in the turmoil and fighting in Mindanao, they never, they never took arms against the government nor fought against the government or had a bickering or quarrel with any of the government --- mga sundalo and the civil servants.

The Mangudadatus are like the Christians and they mix well and they mean well sa mga Kristiyanos doon. As a matter of fact, were it not for just kasi sasabihin niya na "Moro ako", hindi mo malaman na Moro siya. But he is a congressman sa Maguindanao ngayon.

And for all of this time, they really cooperated with government. At I need sa mga Moro na may kaunting equanimity about you know the place sabihin nila na pumunta 'yung mga Kristiyanos doon nagpanga --- nag-agaw 'yung lupa. Well I am --- I come from a

mixed marriage. My father is a Visayan from Cebu but my mother is a Maranao. So meron akong kaunting mixture.

Noong... All these years ganito 'yan eh. Magellan landed in 1521. But not --- but --- sabi ng ano... I went to the archives of Malaysia when I was traveling as congressman, 'yung speaker namin si Villar. I had a chance to study and went over the documents sa archives. I would place it something sabi nila kasi mga Moro scholars, the Muslim scholars would say something mga 100 hundred years. I'd place it at 70 to be safe sa... So 70 years ahead of Magellan, ang Mindanao ano na "Islamized". When I mean Islamized, lahat doon Moro na at Muslim. At ang tribes doon Maranao, Maguindanao, Iranun, Kagan, Sama, Tausug, Yakan and the sub-tribes.

Kaya nung pumasok ang mga Kristiyanos including my father who was then single, he was not an original Mindanaoan. At lahat ng mga Kristiyanos na pumunta ng Mindanao by that time ay hindi po taga-Mindanao. They didn't belong to any of the tribes unless 'yung mga intermarriage 'yon ang masabi mo --- you can choose what religion you would like to...

Ako naman ay kung medyo kalmado ako, okay ako sa Kristiyanos, sa lahat. Pero kung minsan mag-init ang ulo ko sa Katoliko, sa pari lang hindi kayo. Hindi ko kayo kalaban. Itong mga g***** ito kasi mas marunong eh. [laughter] I mean you know, didn't I tell you early on na we were abused by priests sa Ateneo po when were high schools? Hindi ba sinabi ko sa inyo 'yan? And recently the Pope came out with an admission including si Tagle nagsabi na indeed there were abuses committed. Thousands of them, as a matter of fact.

Kami noon... Alam mo kung Ateneo kayo, you guys who studied at Ateneo, Friday 'yan mag-confession tayo, then mag-communion tayo. Automatic 'yan lahat sa Ateneo --- buong Pilipinas ganun 'yan.

Marami naman kasing bakla --- karamihan naman talaga sabihin mo sa... Wala naman akong ano pero karamihan sa mga pari bakla talaga sa totoo lang.[laughter] Hindi ako naga-ano. I'm just telling you the truth. Sabi nga ng Vatican, 4 out of 5 na pumasok sa Europe na mga pari bakla.

Kasi 'yan nga sila so they ang... Ako naman wala akong --- eh 'yan ba kung gusto mong mag-pari ka, but the problem is you have to take into account the sexual predilection sa tao. 'Yan ang mahirap.

And you know the likely --- most likely victims would really be the children. Habang, "bless me father for I have sinned," 'yung bayag namin hinihipo,[laughter] pinapaikot. Eh totoo. Bakit ko naman bolahin?

Well, I'd like to address myself to the Roman Catholic faithful, better just let the truth out para wala na tayong ano. Tatal sa Pope doon sa Dubai mismo he was there and he announced that the --- itong mga madre were sexually abused by the priests and made

sex slaves --- konsumo ng pari. And it was the Pope who announced it, why should not I? Ang akin nauna lang ako kasi 'yon sabi nila ako raw babaero, extrajudicial killings, so I have you know --- didipensahan ko ang sarili ko. Babae? Totoo naman 'yan. Eh kung -- dalawa ang asawa ko, may reserba ako. [laughter]

Eh ano? 'Pag mainit ang ulo nitong isa ano, patulugin mo ako doon para sipain na lang? Eh 'di dito ka sa kabila. [laughter] 'Pag lamig nung isa, lipat ka na naman doon kasi may anak ka eh.

What is important to me are my children. They are non-negotiable. Kaya ako nasa dalawang asawa ako dahil sa mga anak ko. I mean, I can marry 10 --- pardon my wives --- pero sabihin mo kung walang anak, siguro isang taon wala na. But because of the children, we sacrifice. Sacrifice kaya dalawa-dalawa lang hindi isa. Double the sacrifice. Kaya itong... Hindi madali mag-asawa. Hindi mo kilala. Ni hindi mo pinsan, hindi mo kadugo, hindi mo nga kababayan ang g***.[laughter] Tapos p***, magkilala kayo and you live together and you have to catch up. You know you have to come up with something of catching up with the character of a human being. It's not that easy. Kaya ako napipilitan.

Let's go back to the issue of the Church. Kayo ang nag-una eh. During elections, you favored the few elite. Kayong mga elitista, mga mayaman, and those who got their businesses out of tax evasion, tax ano na lang exemption, hindi kayo nakabayad. Then you got contracts using government lands for almost one century, anak ng... Kayo 'yon.

At after the election if you remember, you continued with the demonstration kasama ninyo 'yung mga left, kasama ninyo 'yung mga yellow, kasama ninyo 'yung ayaw sa akin. Okay lang naman ayaw. But then you went to the streets and demonstrated and demanded my ouster. Hello. [laughter]

I never... Ito magprangka ako without really --- ako 'yung tumakbo. Ang sumuporta lang sa akin Imee Marcos, Abet Garcia of Bataan kasi because barkada ko, kilala. At saka I was once a --- sabi ko a congressman. Tapos wala na. Sa Visayas, si Kho ng Masbate but only because 'yung anak niya brod ko. Kaya nung nag-open 'yung anak, open rin siya. Then in Mindanao, I had just about Zubiri --- 'yung father and son. Then Angel Amante, the governor of Agusan del Norte.

And... Baka nagkama --- nakalimutan ko 'yung iba talagang nag-open. But those were the only guys who supported me. You know I never had a political party wala ni ako --- ni walang isang barangay captain dito. Ang nagsuporta lang sa akin 'yung mga tao na ewan ko kung anong nakita ninyo sa akin pero 'yon lang. Pati si ano 'yung gumawa ng sapatos ko. [applause] Tay [Orly?], ako 'yung naga --- ginagamit ko 'yung boots mo. Ako mahilig magsipa ng tao. [laughter]

Tanungin mo 'yang mga guwardiya diyan sa Malacañan siguro nagtataka 'yan sila. Ako lang nakita nilang tao talagang sinisipa ko. Pati 'yung taga-gobyerno na mahilig sa ganun, sinisipa ko talaga 'yan at pinapakain ko ng pera. Tanungin ninyo. [applause] Oo.

Pati 'yang coin ipinapalunok ko. Kasi pagka tinawag kita sa Malacañan, pagka may kasalanan ka i...

Tatay [Orly?], salamat sa sapatos mo ha. [applause] Marikina is known for its shoes. It's a matter of... Kagaya nitong mga t*****... Itong mga famous na mga Hermes ganun, gawa 'yan doon sa eastern Europe. Kino-kontrata lang nila 'yan, mga cottage industry 'yan. But you know, they come up with a better --- most superior material.

Pero 'pag na-perfect 'yang Pilipinas, I'm sure Marikina would go a long way to be somebody. [applause] I-perfect ninyo kasi ako Danny Lim sa MMDA, 'yung rebelde na sundalo, 'pag mag-regalo 'yan siya sa akin, dito sa Marikina ang gawa.

Alam mo may something like 1 million --- 100 million rather, 110 million Filipinos. Biro mo ilang paa 'yan? You just think about it. And if you just can improve on it, you would be cornering the market. Hindi naman --- we cannot prohibit imports, free trade eh. I can sell in your country and you can sell in mine.

But ang pinakalaban diyan is quality. Pero 'yung aking sapatos na ano --- matibay 'yon, gawa ni Mang [Orly?]. Ilang bunganga na ang nasipa nun. [laughter]

Bastos ako, totoo. Ganun ako kabastos. Naninipa talaga ako ng tao. Iyong mga u***, pinapakain ko talaga ng pera. "You eat. Gusto mo ng pera? P***** i** ka." [laughter]

Ganun lang ang Pilipino eh. You know, I'd go to --- nagmamadalian lang tayo because I have to --- 'yung mga gwapo... Si Pia lang naman ang wala dito pati si Bato. Si Bato, nagpagupit pa, nandiyan lang. [laughter, applause, and cheers]

You know, ako naman hindi magtagal sa mundo. There is always a time for everything. Iyong mga pari pati 'yung kala --- Ecclesiastes 3 ng Bibliya. There is always a season for everything under the sun. So lahat tayo matatapos.

But gusto ko lang iwanan sa inyo. Una, nagpunta ako dito magpasalamat nanalo ako. So salamat po sa... [applause]

I hope that I am up to it sa expectations ninyo. But ito lang masasabi ko sa inyo ha. Kaya makita mo ang diskarte ko. This country, the Republic of the Philippines, will never, never, never develop until there is law and order and corruption is stopped. Tandaan ninyo 'yan. [applause]

Maski bigyan mo ng limang termino ang isang tao with the same setup na ganito at saka 'yung --- ayan mga politiko. Iyong politika mo, you are who you elect.

Kaya pagka nandiyan ka, huwag kang magreklamo na p***** i** p*, [laughter] wala itong ginawa ang... Puro daldal. Eh inilagay ninyo eh. So ang politika mo, your dimension sa pagtingin mo sa bayan pati politics is you are who you elect.

Iyan ang --- that's the price that you have to pay. Marami naman kasi diyan, eh nagpapadala kayo. Diyan sa Senado, I could only --- kasi focused tayo sa Senate eh. There are a lot of those there who should not be there.

Ang personality, then he was supported by --- walang ginawa except to criticize para lang masabi nila mas marunong sila at may alam sila. And there is one lady who is eternally sarcastic. Wala namang utak. And every time she talks, she does not consult a lawyer, she commits blunder all the way.

Parang nagmakamarunong na aktibista na wala namang laman at walang ginawa. Iyong mga ganun, maingay.

Alam mo, one example ganito. Ang correct na tao na elect ninyo. He criticizes me. He does not agree with me on all fours all the time. Pero sinasabi niya, hindi pwede 'yan and the administration when you talk of administration, 'yon 'yung humahawak sa Executive department.

Hindi naman binibira, but he is very kind of --- just honest and sinasabi ang totoo. Alam mo kung sinong tinutukoy ko? Si Sonny Angara. 'Pati 'yon sa taxes. [applause]

Iyong we cannot --- alam mo bakit? May I just be --- kung makaupo kayo ng mga --- mga alas dos ng madaling araw, okay. [laughter] Uwi na tayo.

There is not --- there is not enough money to go around in the first place. You can only collect taxes that much. Beyond that, hindi kaya ng tao.

So kagaya ka ng bahay, ang anak mo walang trabaho. Ikaw, walang trabaho. Asawa mo, walang trabaho. May apat ka na anak. So you start a business, maghiram ka sa kapitbahay mo, mag-maruya ka. Tapos ang maruya mo, tama lang ring kainin sa mga anak mo.

So ipagbili mo sa anak mo na walang pera, uutangin niya tapos... Ganun ang pamilya ng Pilipino. Kasi may mga trabaho 'yung iba, 'yung iba naman makabigay, 'yung iba hindi. Ganyan 'yan.

Tsaka wala tayong production kung hindi maruya. Wala tayong raw materials masyado. But that is not the general picture. Ang sabi ko lang, I'm just para...

Kasi may kapitbahay tayo, ang Amerikano. Lahat ng mga anak niya empleyado, lahat niya makabili ng kotse. Lahat sila makapagbili ng mga bahay-bahay sa likod.

But itong bahay ng Pilipino hanggang dito lang. At ang magastos natin sa Pilipino is through taxes lang. We cannot print money over the value of our economy. Kaya 'yung bahay natin pobre, hindi natin maayos.

Minsan magbili ka ng jeep para pampasahero, utang pa. Ganun ang laro ng global economy. Wala tayong --- hindi tayo nagpapabili ng eroplano, barko, missile, bala, binibi --- baril. Ang Amerikano, sige siya pabili doon sa labas, sa mga kapitbahay. Lahat ng klaseng kailangan.

Tayo, kakaunti lang atin. Maruya, minsan maka-tiyamba tayo ng fruits, prutas. So ang economy natin, dito lang. Ang economy ng mga Amerikano, dito. Kaya ang pera nila mabigat. Sa isang dolyar ang katumbas niyan 42 pesos per dollar.

Kaya 'yan siya... Magbigay 'yan ng pera kung meron. Kasi kung wala, paghati-hatiin 'yan nila Sonny. Ngayon sabihin niya, magastos masyado 'yan at hindi tama 'yung paggastos niyan. Siya 'yan.

And I take no offense actually. I've been mayor for 23 years sa Davao, a congressman, and a vice mayor for my daughter. How many years is that? Kung hindi pa ako --- hindi ko pa alam ang gobyerno, napaka-bobo ko naman. Ganun na ako katagal.

So ganun ang Pilipinas. So gusto ko 'yung mga taong --- you know... Balik tayo. Law and order. Sa Mindanao, sabi ko nga eh. Hindi nga ako makipag-away ang Mangudadatu. Pero meron naman 'yung B --- MILF. Nakapag-areglo na tayo sa kanila. Although there is still the decommissioning of the firearms.

So nandiyan pa 'yung armas. How many fronts am I facing there, fighting a war?

Abu Sayyaf, ISIS 'yan. Walang pag-asa 'yan. It's a totally bankrupt --- I don't know if it's a grouping. What they know is simbahan paputukin, massacre, and decapitate people, honest people, asking for ransom.

Meron ako niyan. So meron akong bagong division sa --- pinuno ko talaga ang Jolo ng sundalo. Well that has to stop. Then 'yung MI naareglo ko na.

But Misuari kagabi, galing siya sa abroad, I allowed him to go out kasi may kaso siya. Sabi ko, "When you come back, come here and we'll talk." So kagabi nag-usap kami sa harapan ni General Galvez, sa OPAPP, ni General Esperon. I think Año was there. Basta apat na general.

Sabi ni Misuari, sabi ko, "Let us talk sa iyo." Sabi niya, "O sige. Pero ito ang gusto ko, federalism." Sabi ko, "Kung wala ng iba, 'yung federalism huwag nating kalimutan passed by Congress." Sabi ni Misuari and I am making it public and you can ask the persons who were there. Sabi niya, Rod, magkaibigan, brod. Pero you know, you have to have something like this. We want a federal setup because that was promised by Cory. Nung pumunta siya noong EDSA. Pumunta siya nakipag-usap siya kay Misuari. She promised a federal system.

Iyan ang inaasahan ng mga Moro para magkaroon naman sila --- kaya ikinuwento ko sa inyo 'yung 1521 ni Magellan. Magkaroon, mabawi nila 'yung mga lupa na inagaw ng mga pari, mga Español pati Amerikano.

Kasi pag-alis ng Amerikano, nagbigay sila ng lupa to a favored few, tag-1,000 hectares each. So 'yung mga munisipyo ngayon, those were landed estates of the rich, mga Español. Over time, hindi mag-trabaho, siyempre naubos. Intsik na ang mga may-ari ngayon niyan.

So meron ako isang revolution pa. Ang MI --- ang MN, sabi ni Misuari kagabi, "If you do not give it to me, let me be very honest: I will go to war."

Sabi ko, I understand that Nur. So ganito na lang gawin natin. Let's form a panel because we have to inform the people. We cannot negotiate secretly here. Sabi ko, para day-to-day they will be briefed kung ano ang outcome --- how gusto mong ma-apply 'yang federal system sa gusto mo. Kagaya ba ng B --- 'yung BOL o a different type.

Now, second is criminality. Alam mo sa totoo lang, nandiyan lahat ng TV, nationwide 'yan o. Ilang beses ko na sinabi.

Shabu is swallowing the country. Magtingin ka sa TV, araw-araw. Late news, early news, early breaking news, tingnan mo 'yung crawlers, 'yung naglalakad. Iyan oh, oh 'yan. Shabu ganon, ganon. Tapos dito shabu. Araw-araw may namamatay. P***** j** kang Human Rights ako pa ang pinagbibintangan mo. [cheers and applause] Napaka-u*** mo naman. Nakikita na ninyo before your naked eyes what is happening to my country.

And besides, when I was mayor, when I was elected mayor in 1988, I said I'm gonna build a city that is comfortable for you. Not a city full of riches, we cannot have it. Not at this time anyway. Pero sabi ko do not destroy my city because I will kill you. Sabi ko kayong mga durugista, you will destroy the city with the volume, with the sheer magna -- - malaki. Maano, ma halos... Talagang masisira ang bayan ko.

Ito ngayon lang, tingnan mo. Babae balatan ang mukha. Sa aming panahon, nangyayari 'yan pero ang nire-rape noon magaganda. Ang nire-rape noon ang mina --- ini-imagine lang namin... I cannot mention her name. It's in the past and you do not have to... Ano 'yung ano nang... But alam ninyo 'yung matatanda. Kayong mga mas matanda sa akin at kaedad ko, alam ninyo kung sino 'yung artista ni-rape. But those four guys died. They were sentenced to death and --- ah electric chair.

Ngayon, p**... Kita mo naman ang ginagawa. So you have a basis of comparison how -- how brutal, how cruel, hideous. Kita mo balatan ang mukha, buksan ang katawan, mag... Dito mag-akyat ng bahay. Pag-alis mo you are not comfortable na baka 'yung asawa mo, if she works for just in the house, baka akyatin, rapin (rape). Tapos 'yung

bata mo, may four years old ka, isali, pati anak mo. Kasi pagtingin mo ngayon, sige ka tingin sa bahay mo.

Sabi ko kung ganon lang naman, if you destroy my country and you al --- force my children to eat drugs, t*** i** I will kill you. [applause] Tapos na man. Patay na gani halos lahat. Talagang yayariin kita. Ke ma police general ka, ke ma mayor ka, ke ma gobernador ka, congressman ka, yayariin kita sa totoo lang.

You know the presidency is a gift from God. Hindi lahat napre-presidente. At kita mo naman ang dinaanan ko. Would you --- would you ever really think that I would win? Kita mo naman hindi ako umakyat ng sa rating hanggang 3-4, 3-4. Nag-agawan lang kami ni Binay. Do you really think that manalo ako? So kung nanalo ako, anong ibig sabihin? May utos ang Diyos sa akin. Simple lang. [applause]

Wala namang sinabi ang Diyos sa akin na patayin mo lahat ang mga bad boys, no. God does not --- God does not operate it that way. Sabi niya 'yung mga pari na kalaban mo pwede mong insultuhin [laughter] kasi totoo naman. Ay sus. Buti kung hindi ko alam. May pari doon sa amin... Nagkikita pa kami diyan sa --- 'yung After Dark, 'yung karaoke na ano. Famous 'yan sa Davao. After Dark at saka 'yung... Ano gani pangalan nung isa? Hindi na ako napunta eh. Siyempre nahihiya na ako alangan. [laughter]

Pero sometimes I go there just to magbigay ng... But that was --- when I was mayor. Ngayong Presidente na ako, mahirap naman kasi 'yung you know... Alam mo ang media they can weave a lot of stories out of a single line. "Ah si..." Kaya ako naman pinapatulan ko. Bin --- I purposely nagp***** i** ako para ma-challenge 'yung ano. "Ito si Duterte hindi edukado." Tama, hindi ako edukado. Ang natapos ko College of Law lang. Abugado ako. Sabi nila hindi daw ako statesman. Tama. Kasi marami man tayong abugado. Wala mang subject na statesman diyan sa ano [laughter] curriculum natin. Meron ba?

Sabi nila bastos daw. Tama. Bastos talaga bunganga ko. P***** i** pagka ganon kaharap ko, itong mga durugista pati itong bastos mga media, lalo ko 'yan silang binabastos para lalong magsulat nang magtrabaho. Bigyan ko sila ng trabaho because in the end... [laughter] Alam mo in the end, she will fight against herself. Ganon 'yan eh.

So 'yan ang technique diyan. "Ah si Duterte nagsabi ng ganon." Totoo. Eh bawal ba 'yung... Tapos, "Si Duterte nanghipo." Magsabi ko nanghipo ako. Sabihin ko ngayon ha, "Nanghipo ako kanina." Lalabas 'yan bukas. "Oh may kinumot na naman na totoy ang p***** i** niya." [laughter]

Eh mga --- 'yung malisya nila kasi ayaw ninyo ako maging Presidente. Kasi kayong mga mayaman na may mga newspaper, iyong mga UP ano graduates kuno, 'yung mga commentator, sila man ang may-ari niyang ano, 'yung Rappler. Kasi in the first place, you did not want me to be President because I do not belong to any of the ruling elite in this country. P***** i** ninyo. Hindi ninyo po ako... [applause]

I am not your President. Manigas na kayo. Para sa tao ako. Kasi ang tao ang nagboto sa akin. Biro mo 6 million ang majority ko. Despite of your lahat na propaganda itinaapon ninyo.

Of late, ito si Tatad. Siya 'yung may sabi na ako raw may --- every time 'yan --- ako raw may ano, may cancer of the colon tapos naoperahan na ako, ganon-ganon. Well, sige rin ako... Ako sa kabalik-balik niya diyan sa write up niya sa newspaper pati ako tuloy naniwala na. [laughter] Kasi minsan utot ako nang utot. Sabi ko bakit? [laughter] 'Di bago ako maligo, inam --- naalaala ko 'yung mukha ni Tatad eh. [laughter] Giamoy ko, ginanun ko 'yung puwit ko. [laughter] Wala man. [applause] Amoy etat pero [laughter] malaman mo man kung cancer kasi it's rotting, it's infected. Wala. Sabi ko wala man. [laughter]

Alam mo, Tatad, isinulat mo na ako may cancer, may lahat, ganun. At ikaw pa 'yung yumari na namatay daw ako noong araw na 'yun, last month. Ako, tinatanggap ko lahat 'yan in stride. Politiko ako. Ikaw, Tatad, sigurado ako maski magtanong ka sinong doktor dito, ikaw may diabetes, advance ka na. Alam mo, Tatad, ang otin ng isang lalaki ganon 'yan. [raises the mic] [laughter, cheers, and applause] Iyong kay Tatad ganon na. [lowers the mic] [laughter]

Kaya ikaw Tatad, ikaw man nag-umpisa nito. Magkita kami ng asawa mo, ipahipo ko kung... [laughter] P***** i** mo. Sinimulan mo ang kabastusan eh. Eh 'di bastusin kita. Eh ako sabi ko sa iyo wala akong ano, probinsyano ako. Wala kaming good manners and right conduct doon. [laughter]

T*** i** mo basta kung sino lang ang matibay doon. So do not do unto others what you do not want others do to you. Ganon 'yan eh. You can have --- you cannot have your cake and eat it too. Bago ka mamatay, ano ka pa naman...

Itong organization ninyo para pang depensa ng pari, Opus Dei? Opus. Na-opus ka na diyan. [laughter] You are a disgrace, ikaw pati 'yung Katoliko. Totoo lang. Kayo 'yung nag-una. You started it eh.

Iyan ang sinabi ko. Diretso na lang tayo. Carnapper, lalo na patayin ninyo --- mag-rape ka ng bata tapos patayin mo? Ah you just wait. 'Yung nag-rape ng four-year-old patay na 'yon ha. Baka akala ninyo buhay pa 'yon. [laughter]

Ako maghanap ng paraan. Hindi lang... Ako. Ako 'yung pakulong. Kasi bata patayin mo? Bakit kita papayagang mabuhay? Para mang-rape ulit? Tapos ma-timingan (timing) mo pa 'yung magaganda. Naunahan mo pa ako. L**** ka. [laughter] May magaganda raba rito kasi...

Ayaw man siyang tumingin. Tinitingnan ko 'yung mukha niya. Ayaw. Ayaw tumingin. Kanina pa. Alam mo sige ako salita dito, sige ako tingin sa kanya. Ayaw talagang tumingin. [laughter] [whistles] Hindi man ma'am, pang-ano lang, magpakilala lang ako.

Pero hindi 'yan kapatid ni... Kapatid man 'yan ni Atty. Tolentino. Kasama ko 'yan sa Congress noon. Hindi 'yan. [laughter]

So corruption, alam naman ninyo. Ako basta corruption wala, zero tolerance ako. If you are incompetent, if you... Lalo na kung corrupt ka talaga. Ang masakit sa akin, I have fired about five Cabinet members and most of them were with me in 1988 when I started to be mayor. Iyon ang masakit sa akin.

Sabi ko alam mo marunong ako magbayad ng utang na loob eh. Kasi kaming mga Bisaya it's a trait. Utang kabubut-on, utang na loob. Kaya ganon na lang ang... Kaya lang kung may pera ako, pagawaan ko kayo ng sapatos bago lahat ni Mang [Orly?].

[laughter] Sukatan mo ito lahat, Mang [Orly?] at 'yung... Huwag ninyong i-atras 'yang sapatos. Goma man 'yan. Ito bigay ni Bong oh. Nambibigay 'yan si Bong. Bigyan mo sila. [laughter]

Now, corruption is --- marami na akong... Zero ako diyan basta corruption. 'Pag nandiyan ka sa corruption, well sometimes kung hindi mo --- inadequate o hindi mo nahabol 'yung trabaho, I could be you know... Fair is fair. Pero corruption? Wala.

I've been mayor for so many years. Masabi mo na lahat sa akin kung anong gusto mong sabihin pero pera? Simple lang buhay ko. Gusto ko may bahay ako na simple lang. Meron. Bahay ko maliit man lang. Tapos gusto ko ng dalawang asawa. [laughter]

Nandiyan na rin. Eh bakit ko --- why would I exclude it? Dalawang asawa, tapos... Dili ko masabi-sabi ang p***. [laughter] Hoy. Ano ka? Sabihin mo... Sabihin mo sa kanya. [laughter] Hindi mo mapagsabihan 'yan.

Look, one of the things I really miss is that maano ako sa tao, talagang lumalapit ako diyan sa ano --- hindi mo ako mapigilan 'yang ano. Pumapasok ako doon. 'Yung sabi mo mamatay ka? Ay sus, patay. Ang tao namamatay. Araw-araw, may namatay. Why would you worry about dying?

But... [laughter] Buti sana kung may gwapa. [laughter] You are disturbing the eye --- [laughter] Sige ka tawa diyan.

That's about it. Iyan lang ang masabi, and of course with my --- from the bottom of my heart --- salamat sa tulong ninyo. At hindi kayo nagkamali talagang...

Now, if you are --- if you were at that time looking for a candidate na 'yung law and order, wala akong sinabi. Noong naalaala mo nag-meeting ako dito? I never promised you even the Build, Build, Build.

Because I was --- I didn't have an idea what to project 'pag na-elect ako. Kasi kalaban galit 'yung China, then I had so many worries to --- marami akong... And yet, nung nanalo ako, pumunta ako ng China. Hindi ko na lang sabihin ang ano ko sa Amerikano.

But ganun, pinahiram tayo ng pera to start with... Alam mo, ang pinaka ano diyan si Villar. 'Yung anak ni ma'am, 'yung Cabinet. Hindi ko talaga akalain ganun katiyaga 'yan. Maglabas ka ng Maynila, endless. Makita mo ngayon.

'Pag natapos 'yan, iyang Cubao-Makati would be just about 10 minutes. 'Yung pataas. Oo kaya ano... [applause] Alam mo, ganito ang nangyari niyan eh. Sabi ko sa EDSA, ang --- I made only five basic promises.

Sabi ko sa inyo, wala man akong ipagmalaki. Well, I will try to stop corruption. Maski na ako, hindi --- if I do not succeed totally, I'm doing it. Then I said droga. Then I said whatever I can do sa infrastructure if I have the money.

Sabi ko, 'yung EDSA --- ang history ng EDSA, hindi ako ang nanghingi nor did I mention any money. Pero 'yung mga --- sa administrasyon ko, 'yung mga Finance people said, "You'd need a lot of money to correct what's happening and it's a bedlam."

Tapos sabi nila, "You must have the emergency powers." Kaya lang wala nang bidding-bidding basta bili ka nang bili, bayad ka nang bayad, basta kaya mo at gawin mo. Wala na 'yung bidding, no restriction. That is the emergency powers na para ma-address ko.

May isang senador na babae, kakaumpisa lang sinabi kaagad niya asked for comment, sabi niya na, "Ah, wala. Malaking pera 'yan. Alam mo, mako-corrupt lang 'yan." P***. Kaya sumagot ako. Sabi ko, hindi naman --- "Let EDSA rot there. Wala akong pakialam."

'Yung ganun na statement maski na maliit lang nga 'yung sentence, but it has a very big impact on the comfort of the people --- the convenience and comfort of the people. Sabi ko, "Wala. No more. Maghanap na lang ako ng iba. EDSA, hayaan mo."

O ngayon, nauna ko na 'yung sa itaas. Wala pang EDSA pero if you --- matapos ko 'yung mga skyways, then you will be freed of the traffic problem. But 'yan ang history ng EDSA. May isang senadora na mas marunong. 'Yan nga 'yung magpakamarunong.

In the days to come, before the election, sabihin ko --- I do not want to tangle with a woman. But sabihin ko talaga ang... You know, one sentence minsan can mean a lot, can change the history of...

Kaya ganunin mo ako. Sabi ko na kaagad, "Ayaw ko. Huwag mo akong bigyang pera, ayaw ko. Ayaw kong i-corrupt 'yang pera na 'yan." Sabihin ko kung sino para --- sabihin ko nga sa inyo. Nandiyan 'yan sila. Magpakamarunong.

Eh kung ang magsabi lang pa-English-English diyan tapos 'yang sinasabi naman 'yung naa-address dito sa departamento ko, and yet they keep on yakking just to be heard, 'yan.

Ngayon, nakaumpisa na ako kay Angara. Matagal na man 'yan. Tatay pa niya. Siya na ngayon. Anong masasabi mo? Maghanap nga kayo ng isang kandidato sa... [Sino 'yung p***? Ano 'yung listahan niya?]

Sabi kasi huwag ko daw i-mention kasi ang --- usually the challenge there is you do not mention the name of your enemy or your opponent so that she would not be remembered.

Dapat ma-remember ninyo lahat ang ginawa natin pati ang ginawa ko. You should remember my faults and I have plenty, and also maybe what I did for the country. If there are just a few, then so be it. Hanggang ganun lang talaga kaya ko.

Ngayon, si Erin Tañada. He had been there. Tatay niya rin nandoon. Anong ginawa? Magdependa ng mga komunista. Mga left. Then go to the plenary, expose anong ginawa ng militar pati pulis sa mga komunista.

Eh lahat naman tayo ngayon gastos. There is a war in Mindanao and in the Visayas raging there because of communism and they have declared war. Gusto nga nilang tumbahin ang gobyerno. I don't mind. T*** i**** lamok ka. L****, nainit ang ulo ko. [laughter]

Eh galit ako sa kanila eh. 'Di lamok na lang. Anong ginawa? Then compare him with... What contribution ni Tañada --- you compare him with Mangudadatu. This guy's helped bring about peace in Mindanao. [applause]

Ilang tao? Ilang buhay nalibre nito because of their coming --- "just calm down" --- pagpigil ng mga Moro. Sila 'yon. Itong Tañada na ito, wala. Sige lang depensa sa korte. And senador na man 'yan. Wala, doon sa korte, sige depensa ng mga left.

Anong nagawa ng left sa ating buhay? Do you think kayong mga left, kilala ko --- huwag na lang. Do you ever think that you can seize government within the next 1,000 years? Tapos ilan ang bala na napuputok, buhay na inosente?

And we have been doing it for 53 years. My God. You have not succeeded even to get one sitio of Marikina. Kung 'yang ginastos ko sa bala, ginawa ko na lang mga breakwaters para ma... Spending millions financing a war.

Dito, may kailangan ako, nababaha kayo kung saan ko ilagay. Ganun 'yan eh. Hindi makuha ng tao, bilib lang kayo kasi, "Ah ito Tañada." Oo Tañada, he was a nationalist. Pero ayun, itong anak, wala man. 'Pag natalo, tapos magsige depensa ng --- pagdating sa Senado, ganun.

Macalintal. Ano mang nagawa niya? Si Chel Diokno, ano daw ang nagawa ko? Sabi niya, stopping smoking. 'Yan lang daw ang nagawa ko. Then ang... Ito --- itong si Macalintal, election lawyer ito, pera-pera lang 'to. Wala namang ginawa ito sa buhay ng Pilipino.

Alejano, mag-coup d'etat. Ang yayabang. Pagkatapos mag-surrender pala. Ngayon walang ginawa. T*** i** kayong mga... Wala. Totoo. Trillanes. Just being sarcastic. Smart --- pa-smart aleck.

P***** i** mo, Trillanes. Kung talagang matapang ka, nagpakamatay ka doon pasigaw-sigaw. Ay nako. Tapos pumunta ka sa Peninsula, nagkain ka ng steak, nag-surrender ka. Anong klaseng sundalo 'yan?

Ano --- 'pag inumpisahan mo na ganun, matter of honor 'yan eh. Military ka, PMA. Anong naumpisahan mo, tapusin mo. Nagpa-elect ka ng ano. Eh protesta 'yung boto dahil nga kay ayaw ng mga tao kay Speaker Gloria noon. Marami naman kasi 'yung mga tao. Hinayaan kasi niya 'yung mga tao niya mag...

Bam Aquino. If you compare him with Mangudadatu, how many lives? Anong nagawa niya? Anong, anong... Buti pa si JV. [applause] At least maraming legislations and all about --- karamihan law and order.

Kung hindi naman nakakatulong, at least he has inspiring words. Huwag na ako, hindi ko na kailangan. Alam mo bakit? Huwag mo akong purihin. Hindi na ako kandidato. On the last three years na ako. Pagkatapos niyan, sunset time ako.

Wala na. So tignan na lang ninyo 'yung tao. Huwag masyado kayong bilib sa akin. Wala akong ginawa kung hindi pumatay nang pumatay. P***** i** kayo, sinabi ko nang huminto kayo eh. Told you.

Itong si Hilbay, susmaryosep. Wala pang klaro 'yung pangalan, Florin, lalaki pala. Sol --- Solicitor General, akala mo bright. Wala namang... Ah ako wala rin. Ako sa totoo lang, since kindergarten 75 lang ako.

Ang nanay ko maestra. Sabi nga niya eh... Naglangoy, malaki ang katawan eh. [laughter] Ronald. [laughter and applause] [Gusto ko lang malaman, puntahan natin maya pagkatapos. Sino 'yung barbero mo? Sino 'yung barbero

mo?] [laughter]

Kaya nga eh sabi ko sa kanila maghintay lang kayo, nandiyan na sa labas nagpagupit. [Oh, ano nga sa Bohol ngayon? Parang may happening eh.] [Mr. Dela Rosa: Hugpong]

You know medyo ano, kaya lang mo --- mahal na ang ano. I --- I hope that some congressmen would have the time to look at the... Masyadong mahal itong eroplano, doblado na.

May panahon na talagang mahal, may panahon naman na... Well, anyway, tingnan mo nga ito. Alejano, Bam Aquino, except for the namesake sa surname, anong...? Sige lang presscon. Chel Diokno, isa pa. Chel Diokno, ano ka ba lalaki o babae?

Florin Hilbay, si Romulo. Ang apelyido ni tourism, ni Berna ginagawang... Mar Roxas [laughter] kaya nga natatalo nga eh. Kaya natatalo kasi --- eh kung meron pa... Alam naman pala ninyo na walang kalidad ito? Natalo nga eh.

Erin Tañada, ito ha? Raffy Alunan. [applause] Maski ngayon respetado 'to. He was the secretary of DILG panahon ni Ramos. [applause] National security expert 'to. Alam mo buhay man ito sinabi ko na sa inyo noon, panahon ni Ramos Cabinet member siya, sinabihan siya ng Amerikano doon sa Amerika --- pumunta siya. Sinabihan siya ng DEA, Drug Enforcement Agency, departamento 'yan. Sabi niya, "At the rate, your country is being swallowed sa karami ng droga, you will end up a narco state." Panahon pa ni Marcos. Kita mo, eh 'di naging totoo. Mga mayor --- Parojinog, ang tatapang pa pati pulis na ayaw sumunod, pinapatay.

Pati 'yung mga intelligence sa military nawawala. Sabi ko kung ganun ka, ah. Espinosa was holding the title of... If you look at the map of the Philippines, your right hand is the east, your left hand is the west. So from Cebu papuntang Samar hawak ni Espinosa 'yung mayor na pinatay doon sa loob ng presuhan.

'Yung dito si --- 'yung nagyawyaw 'yung asawa o anak ba 'yon? Mayor Mabilog. Oh kayo ayaw ninyong maniwala, kung mapunta kayong Iloilo tingnan ninyo ng --- ang sabi niya mahirap siya. Tingnan mo ang bahay niya --- ang mansion niya.

'Yan ba ang mahirap? Look at his house, look at his mansion. At kung wala siyang kasalanan sabi ng --- bakit siya sumibat? But and besides he was already terminated by the Ombudsman. Hindi --- ewan ko kung ay ang Ombudsman oh --- 'wag tayong mag-ano diyan, istrikto 'yan.

'Yan mismo sa Raffy Alunan, secretary ang nagsabi na, "At the rate your country is going --- it's going to be a narco politics." Ano na lang kaya? Kasi before ako, wala kang nakita nag-surrender na 10, 20. It was only when I was President at kinuha ko si Bato, dinala ko siya, ginawa ko siyang PNP Chief but kung 'di ko --- sabi ko, "Buksan mo 'yang records ninyo at sabihin mo sa akin kung sino ang nasa droga." Nine generals. 'Yung barangay captain na nakita niyo sa listahan validated na 'yon, at 'yung namatay ng iba.

Sabi ko sa inyo ilan ang nag-surrender? Sabi ni Bato one six, sabi ni Santiago --- 'yung pinalitan niya, three million. Correct sila, alam mo bakit? 'Yung listahan dito na 1.6, Manila lang 'yon. Hindi pa ninyo binilang ang Mindanao. Ang Lanao gin --- doon factory --- pinakamalaking factory sa shabu noon before the Marawi siege.

Kita ninyo ang tama ng Minda --- ang ng Pilipinas? Noon panahon ni PNoy ilan ang nag-surrender? Isa, dalawa, tatlo? Tapos buy-bust, araw-araw may droga. Ngayon, tingnan mo mamaya pag-uwi mo. Early or late news, morning and evening news, droga, droga, droga, patay, patay. Bata ni-rape, binasag 'yung...

Mabuti't na lang nahuli, p***** i** kayong mga... Pulis kayo mag-overtime kayo. P***** i**, 'yung bata na sa Sarangani ba 'yon? 'Yung binasag 'yung ulo. 'Yung sa Cebu sa ano binalatan 'yung...

You know, alam mo sa totoo lang maglakad ka kaya gikan Marikina papuntang Maynila, lulusot ka kayang buhay?

Ako I challenge you. Maglakad ka galing Caloocan o pupunta ka dito, o pumasok ka ng Malabon, Navotas, buhay ka pa? Mabubuhay ka pa kaya? 'Yan ang Pilipinas na gusto ninyo. Kaya sinasabi ko sa mga kriminal, p***** i** ninyo umalis kayo sa daan, sa mga park, sa mga public places, kasi it belongs to the people and they have the right to use it any time na hindi sila mamolestiya, disturbed, robbed.

I want kayong mga chief of police you ask your wives and your daughter to walk around your area of responsibility. And if your wife or daughter comes home safe, undisturbed, unmolested, at walang nangyari, 'yan ang gusto ko para sa lahat ng babae sa area mo. [applause]

Ngayon, kung merong mag-istorbo sa kanila at hindi na nila magamit 'yung daan, at magtindig lang sila maghintay ng sakyan, momolestiyahin, all you have to do is to kill the idiot. Period. Iwanan mo diyan. Magsumbong sa Human Rights, sabihin mo utos ko. [applause] May idemanda ang Human Rights, go ahead idemanda ninyo si Duterte.

Ako matanda na. Ngayong buwan na ito mag 74 na ako. P***** i** mo kasing pagod na ako sa inyo. Naghahanap lang ako ng lusot. Ke magbarilan tayo o kaya --- p***** i** 'wag ninyo akong... Naghahanap lang ako talaga ng lusot na para makapagpahinga na. Pagod na rin ako kaya do not f*** with me. [applause]

Hindi ko na kailangan habain si Raffy Alunan. Tigas 'to. Alam na ninyo, nakita naman ninyo 'yung performance niya. The country needs him. He's very bright. Hindi corrupt, wala itong ni isang centavo nalikom panahon ni Ramos. Wala itong mali, alam ninyo 'yan. And he is really an educated guy. Marami itong alam hindi natin alam. [applause] Raffy Alunan.

Si Jinggoy, matagal --- senador na man ninyo. Anong ginawa nito? Marami. Like itong si Tañada, Hilbay --- susmaryosep, Diokno, Bam Aquino, si Alejano. Gusto ninyo ng kudeta? Ayan. Totoo, wala akong makita na --- ganyan kasi hindi man naka-barong pero nakasapatos pa ng... Tingnan man ninyo, si Jinggoy.

Do I have to talk about him? How good he is as a legislator? Nakita ninyo 'yung performance kaya ganito 'yan eh. Mahal ko ang bayan ko kaya ako nagwawala pagka 'yang makita ko na ang tao tapos...

Kaya pinalakas ko talaga ang sundalo pati pulis, dinoble ko ang mga suweldo nito. Alam mo bakit? Kasi itong mga 'to pati 'yung pulis, 'pag sinabi kong pumunta kayo sa

impiyerno pagdating doon p***** i** lumukso kayo patayin ninyo ang kalaban, gagawain nila 'yan. [applause]

Kaya eh --- kaya mahal ko 'yung mga pulis, pero aba 'pag nag-abuso ka ah I****. Eh sabi nga nila... Ako noon sa Davao nananampal ako ng... Pero mahal ko in the sense na 'pag sa trabaho nila ngayon 'yung salita ko na ganun, sabihin ko 'pag back up kita, back up kita.

Ako ang magpakulong para sa inyo basta do it in accordance with your duty. Ngayon nagkamali ako kasi nakita ko si Jinggoy. [laughter] [Saan? Saan ko nakita Jinggoy, Bong?] [Mr. Go: Gabii, sir.] Ah oo nabigla ako kasi JV na 'to na-Jinggoy na. [laughter]

Pero malaman mo man kasi si Jinggoy, ah maraming babae man ito siya kagaya ko, bad boy. Jinggoy wala, wala. Walang hinto rin itong buang pero sikreto lang. [Nandito ba asawa mo?] [laughter] I am sorry. Sa karami kasi ninyo p***** i** nalilito na ako. [laughter]

JV Ejercito. [applause] Do I have to mention him? Wala naman. Lahat nandiyan na sa iyo.

Gwapo. May pangalan. Pero 'di ko... I have not met your... Hindi ko man nakilala ang asawa mo. Hindi. Kasi gwapo ka eh at dapat ano...

Si... Ito ang problema sa mga Moro. Ito mag-prangka ka talaga, Dong. Congressman 'to eh. Congressman ngayon ng Maguindanao. Ilan talaga asawa mo? [laughter] [Mr. Mangudadatu: Isa lang, sir.] Pagkabolador ng p***** i**.

Sino pala 'yung nauyab na naging girlfriend ko sabi niya, "Sinong girlfriend mo noon --- ah boyfriend mo?" Sabi niya, "si Dong Mangudadatu." [Mr. Mangudadatu: Si Toto] So Toto 'yun? [Mr. Mangudadatu: Marami 'yon, sir] Wala man akong na-girlfriend kay Toto na... Hindi, hindi, totoo.

Ah, kultura 'yan eh. They can marry up to... Well, if they can afford to have more than one. Ang ano nito is really what you should appreciate is that their contribution, hindi lang ninyo makita. But you know, magulo kami sa Mindanao na ginaganun ko lang eh. Gina-ep, ep, ep ep.

Pati ito sila talaga tumutulong. At hindi kailanman, they never raise any flag or baril against the Republic of the Philippines. Malaki ang tulong nitong pamilya na ito.

And besides, they are... Ito sila if you go to Mindanao, makita mo 'yang Mindanao napaka --- as far as your eyes can see, flat 'yan. And it's planted with palm oil. They own --- 'yung pamilya nila owned the biggest palm oil sa Mindanao. 'Yon ang...

Kaya, even if he does not admit it, I know that he can afford it. He has more than one wife. Huwag na lang tayo mag... [laughter] Meron ka doon sa barangay mo, isa dito sa para sa Congress, sa Davao nakikita 'rin kita. [laughter]

So but that's culture. We have nothing to do with that. It's allowed by law so... Pero he's a congressman. And I said, if he is elected, he would --- his election would go a long way para makatulong sa amin sa Mindanao and the Republic of the Philippines as well. Dong Mangudadatu. [applause]

Itong sunod, he's a PMA graduate and I distinctly, I remember noong natapos siya, second lieutenant pa 'to ang asawa niya taga-Davao. He was assigned there. Naging ninong ako sa kasal nito. And I am assuring you, ito si Bato is fundamentally honest. [applause]

Kasi kung corrupt ito na pulis, hindi ko ito kukunin kailanman. Alam mo, when I say fundamentally honest kasi ganito 'yan. 'Yung mga pulis kasi marami kasing magbibigay regalo, regalo ganun. Pasko, magbigay ng lechon, magbigay ng wine, tinatanggap nila 'yan. So, in a way masasabi mo kita mo mag-deliver 'yung mga Chinese doon ng pagkain. And that is a practice which is a --- which is true all throughout the country.

Pero kung magsabi mo ito si Bato maghingi, may nag-complain sa akin na businessman nag-hingi-hingi, hindi. I said he is fundamental --- kaya ginamit ko 'yung word fundamentally honest. At saka trabaho ito. 'Pag sinabi kong "solve that problem", maniwala kayo. Lahat ng kidnapping, 'pag sinabi kong "solve the problem", ma-so-solve talaga lalo na sa Davao kasi maraming camera. Makita mo umamin paglabas. Paglabas mo sa Davao, paglabas mo sa ano makukuha na.

Kaya alam namin going north, going south ka, and then tawag na. Ilang kidnappings dito, about four na sinabi ko sa kanila na, "solve it." Eh na-so-solve talaga.

Tsaka 'yung sa mga komunista pero retired naman ito. Kayong mga komunista diyan, hindi na 'yan kasali sa away. Pero when he was in the service of his country, he was really very, very good. Kaya sabi ko tumakbo ka ng pagka-senador. Ako talaga ang nag-ano nito. Kasi naawa ako sa mga pulis minsan na 'yang binababoy diyan sa Congress, sinisigawan.

Kaya sabi ko sa kanila and all the other policemen ngayon, huwag kayong pumayag na sigaw-sigawan kayo diyan sa Congress. Just state na, "Your honor, I came here because I was summoned to appear before this body to testify to the truth. Huwag lang ho ninyo akong sigaw-sigawan kasi..."

Sinabi ko sa kanila, if you do that, sinabi ko sa mga officials, "the order of the mayor is to..." Mayor kasi ang tawag ko sa sarili ko. Mayor, tawagin ninyo akong mayor, huwag ninyo akong tawaging Presidente. Tawagin ninyo akong Presidente, hindi kita sagutin.

"Ang sabi ni mayor na magtindig lang kami tapos lalabas." Kung inaresto ka, ako magpunta sa iyo doon. Hindi ako magdala ng sundalo, ako lang. Kausapin ko sila bakit ganun.

Naalaala ko kasi 'yung si Angie Reyes. 'Yung General na Cabinet member na binastos ni... 'Di ba he stood --- he attempted to say, "Your honor, may I be given time to --- to protect my dignity?" Sabi ni Trillanes, "Ah wala, wala. You have no dignity. You sit down." Tapos tinapik pa niya 'yung pagtapos... PMAer 'yan ha. Lower. Tinapik pa ni Trillanes. "Pare, magkuha ka na lang ng abugado."

Kaya sabi ko kung ganito ang tao na ito. Nakita mo sa TV. Kaya sabi ko kung sigaw-sigawan kayo ng ganun, stand up. Stand up and sabihin mo, "sabi ni Mayor, umuwi kami." Pupuntahan ko kayo doon, kunin ko kayo. Kung ayaw kayong ibigay sa akin, then panahon na talaga siguro na...

Sabihin ko, eh 'di anong gusto ninyo? Kasi 'pag ayaw ninyo talagang kunin ko 'yan. 'Pag ayaw ninyong ibigay, pasensyahan tayo. Ah mahirap 'yang ganun na babuyin mo 'yung mga taga-gobyerno dahil lang... What makes you so special and...? Kasi Senador ka? You're not ---- you are no different from every... Pareho tayong Pilipino. Who gave you the right to insult people?

'Yan tanong ko sa kanila, sabihin ko kay Trillanes, kayo ni Alejano, who gave you the right but --- by what universal right do you have to just rob a guy in front of public na ganun ninyo? Sige daw.

Tanungin ko kayo. Saan? Anong --- anong superiority ninyo? Senador kayo? Ah, diyan tayo magka-diperensya. Sa totoo lang. Huwag ninyong gawin. I'm --- my apologies to Senator Sotto, Angara and... Hindi naman para sa inyo 'yan ma'am eh. Huwag lang talaga ninyo gawain. 'Pag ayaw ninyong ibigay, pipilitin ko. 'Pag pilitin ko nandiyan na. Then we will see.

[Ma'am, saan na kayo magpunta?]

[laughter]

Who gave you the permission to go home? [laughter] Hindi, hindi biro lang. Hindi, hindi, hindi, umuwi ka na. Hinahanap ka na ng asawa mo eh. [laughter]

Hindi ito, naalaala ko, classmate ko ito sa high school noon. Fond of cutting classes ka talaga. [laughter]

Dalian mo na lang, ma'am. Hindi, you are excused. You are... Sige ma'am magtindig ka, kung saan kayo pupunta. Huwag kayong ma-ano. Biro lang sa akin. Mabirol talaga ako g****. Mabirol lang ako. Sige lang, ma'am. Tandaan ko kayo. [laughter]

Siyempre sa publiko kunwari lang hindi ka hurt pero bantay ka. Guard, tignan ninyo 'yung... Rememberin niyo 'yung mukha ha. [laughter]

Bato would be a good contribution sa ano... May alam eh. [applause]

Bright pa. Anong class ka sa PMA? [Mr. Dela Rosa: '86, sir] '86. Mamaya...

Bato kasi actually ang --- ang... He comes from Davao del Sur not from Davao City. Ang lugar niya doon just near the city of Digos ang tawag Bato. Bato ang lugar kaya ang tawag sa kanya from the guy from Bato. But sa PMA kasi ang laki ng katawan. alam mo naman diyan bugbugan.

Itong isa, actually this is what happened. Naglaro 'yan sila ng basketball. Ang aide ko talaga, military, lieutenant. Pati ito si Bong --- ito si Bong, Batangueño 'to. Tesoro 'yung barong. 'Yung pamilya ng Tesoro ng barong. Iyan 'yan siya. 'Yung mga early settlers sa Davao, sinabi ko 'yung pumuntang Mindanao. But ang tatay nito malaking --- laking niyog, niyugan. Kaya Go 'yan siya. But ang ugali nito bantay kayo, Batangueño. May pagka-salbahis rin pero mabait.

Naglaro sila ng basketball, but ang nagpasa ata, sila, ito si Bato. Magkasabay-sabay 'yan sila doon eh. Ikaw ba 'yung nagpasa ng bola? Ah 'yung anak. Ah. Anak ni ano... Nagpasa sa bola, sinalo nung aide ko na tinyente. Si Halili. May-ari ng anu 'yung ice cream. Itong... anu ba 'yung ice cream Bong na isa? Magnolia 'yung isa, 'yung... 'Yung may-ari ng ice creaman dito? 'Yung --- 'yung famous rin. 'Yan kapamilya 'yan. Ano 'yung isang ice cream dito? Magnolia pati 'yung... [Selecta] Iyon. Relative 'yon. Pero military.

Pinasa doon, 'pag salo, nasalo niya tapos natumba. Diretso patay. Doon sa hospital, siyempre aide ko man ang utusan ko ng ganyan-ganyan, kay namatay na man. Sabi ni Bong na, "Mayor, kung wala kang ibang mauutusan, ako na lang muna tapos hanggang makapili ka." Kasi maghanap ako ng military. Sabi ko, "Bong, hindi ko naman kailangan ng military. Anybody would do." Sabi niya, "Ako na lang."

So he coasted along with me for 21 years. Alam mo, hindi naman ako --- sinasabi ko lang. Kayong mga taga-Davao, o nagpuntang Davao, likod ng UM, malaking ano diyan, printing press, 'yang Tesoro Printing Press. Gumagawa pa 'yan ng orders dito. Apo ito. Puro Mason ang ano niyan, tatay pati... Grand Mason 'yung lolo niya.

Ah, mag-ano lang pala. Hindi naman kayo nagsabi na... Sinabi mo sana, "P***** i**** Duterte. Ikaw daw maihi beh kung kaya mo magpigil ng dalawang oras. Dalawa --- tatlong oras ka na diyan eh."

Okay na? Maluwang na? [laughter] And alam mo ang buhay, tingnan mo. Alam mo kung sinong gumawa ng pagka-senador nito? Trillanes.

Alam mo si Trillanes, may nakuhang papel. Kasi sabi niya bakit daw ako nagpapunta ng Koreano? Sinabi ko na sa inyo, pagka graft and corruption involving government

officials, you can go to Malacañan, magkatok ka doon, sabihin mo sa guwardiya, "Pakisabi kay Duterte na may complaint ako about graft and corruption."

Iyong barko na binili ng Navy, tapos na 'yon, done deal. Iyong Koreano, pumunta doon kasi bakit wala pang delivery. Hindi amin 'yon. So pagka ganun, sinasalo ni Bong 'yan. Iyon ang complaint niya. Inendorse niya kay Lorenzana. Armed Forces 'yan eh.

Si Lorenzana, may isinulat na, "Kindly look over into this complaint." Hawak-hawak ni Trillanes, ginawa niyang dokumento. "Oh ito, meron na namang ano sa barko." Tapos na 'yung barko. Nag-complain 'yung Koreano, bakit ayaw pa silang bayaran kasi ready for delivery.

So ipinatawag ito. Sabi ko, "Bong." Sabi niya, "Ipinatawag man ako." Sabi ko, "Huwag kang matakot. Sabihin mo lang ang totoo. Wala man tayong pakialam diyan."

Sabi ko, "Tingnan mo. Magpa-ano ka lang. Magpa-bugbog ka lang. Ay, agay, agay ganun. Para kang sinusuntok. Agay, agay, huwag."

Sabi ko, "Basta courteous ka lang and tell the story." Ganito pa ang sabi nila, ganito 'yan, they want, sabi niya, him to testify in an executive session. Ibig sabihin sarado, wala sa publiko.

Sabi ko kay Bong, "Huwag kang pumayag." Sabi, "Wala man tayong pakialam diyan. Sabihin mo lang ang totoo diyan sa --- in public. Huwag ka talagang pumayag 'yang sikreto."

Ganun ang ginawa niya. Sabi niya, "I want public." Oh 'di walang nangyari. Sabi ko, Bong alam mo, 'pag ginanun ka, magpabugbog ka, ipalabas mo 'yung pagka --- 'yung pagka-hambog nila, 'yung mayabang. Hayaan mo kasi magsalida 'yan eh. Huwag kang mag-init. Hayaan mo ngang magpabugbog ka, mas lalong mag-init 'yan. Ganun, ganun, ganun.

Sabi ko, alam mo ang --- ito sinabi ko, eh sanay ako sa politika. You know my father was governor of Davao before it was divided into so many units. Malaki ang Davao noon. When my father died, pinaghati-hati nila ang Davao --- Davao del Sur, Davao Occidental, Davao Oriental, Norte, ComVal Valley, Davao City.

Kaya sanay ako diyan. Sabi ko, sige lang. Sabi ko, ang tao marunong magtingin kung sino 'yung sinungaling, sino 'yung kurakot.

Pagkatapos niyan, sabi ko, "Bong, pwede ka na maging senador." Paglabas nga niya doon, 'yung taong nandoon, "Bong Go for senator!" Iyon na.

It was prophetic. Pero alam ko ganun ang mangyari. Ganun nga ang nangyari, sabi ko. Pwede ka na maging senador. Ipakita mo lang doon na edukado ka, na La Salle ka graduate.

Akala kasi nila probinsyano kami eh. Ang pagtingin kasi nitong mga u***, itong mga sila Trilla --- akala nila mga taga-Mindanao kami na --- g***.

Kayo ang nagtapos ng gastos ng gobyerno. Nanay ko bayad nang bayad. Sabagay, seven years ako nag-high school. Hindi ako maka --- I cannot. Hanggang sa Bar, 75 lang ako.

Tapos sabi ng nanay ko noong Grade 4 ako, Grade 5. Sabi niya, "Rodrigo, hindi na ba talaga ito magtaas grado mo?" Sabi ko, "Ma, 'yung..." Sabi ko, "Kung bigyan mo ako ng 76, anuhin ko man 'yang 76? One point niyan --- wala man sa akin 'yan, 85, anong gawain ko diyan sobra? 75 man lang kailangan ko para makapasok." Sabi ko, "Tama na 'yan."

Tapos itong Papa ko. May idiom kami. It's a Visayan idiom, parang cliché. Sabi ng --- pagka sinabihan ka Bisaya, "Do..." ibig sabihin anak, "...hanggang pantalan ka lang." Ibig sabihin niyan, wala ka sa buhay. Wala ka talagang --- malas ka lang. Hanggang diyan ka lang.

Iyan ang idiom. Ah sabi ko sa tatay ko, "Sige lang Pa, basta bayaran lang ako sa kinarga ko, okay man." Sabi, "Ah 'yan gusto mo. Sige." Eh 'di...

Pero college ako, namatay ang tatay ko, nagkaroon na ako ng insecurity. Kaya aral ako nang aral kasi mahirap na eh. So eventually naging abugado ako.

Akala naman nitong mga mga p***** i**** taga-Maynila na anak lang kami ng... Sabi ko, "Bong, ipakita mo lang. Edukado ka. Taga-La Salle ka. Nagbayad ka." Hindi kagaya sa kanya, tao pa ang nagbayad sa edukasyon niya, hambugero pa.

They do not realize it. Alejano ganun. Hoy, gastos ka ng tao g***. So but he's good.

Ito si Bong, kung magsabi ka bilyon, nahawakan nito meron. Alam mo kasi 'yung --- kayong mga mayor, 'pag magsunog, huwag kang magdala ng bigas pati --- karamihan niyan relief. Kasi 'yang nasunogan, walang kaldero 'yan, walang --- walang oven 'yan kay pati 'yung ano niya nasunog. Kaya nga nasunog eh kasi nag-overheat. Iyon.

'Pag magsunog, magdala ka ready-to-eat. Una, tubig, pagkain, pera. Tsaka 'yung pagkain, pan diretso. Kasi 'yung minsan nakikita ko --- take it from me, 23 years ako mayor. Pagdating mo doon, una tubig 'yan uhaw ang tao. Lalo na under stress, pati 'yung sunog. Kasi frantic 'yan sila. There's panic there.

Tapos kung magutom na 'yan, saan man sila maghanap ng kaldero? Saan man sila maghanap ng oven o fireplace or whatnot? Pan tsaka 'yung something carbo. Maski ano basta carbo, 'yon muna. Bago pa 'yang kitchen, utensil.

Ito si Bong, may dala-dala talaga ito, punta ako ng Army camp. Magdala ako diyan mga 50 million ganun. Buksan ko 'yan doon ko ibigay lalo na 'yung fighting na may giyera na.

Doon pera na ang --- pera-pera na 'yan sila para makagpag-bili-bili kung saan. Iyan ang totoo.

Kaya 'yung may nangyari kay Colonel Dominguez noong may kidnapping tapos sabi ng media na may dala-dala na pera, na-kidnap. Kawawa 'yung military na 'yun.

You know, it was not really true. Alam mo 'yung dala-dalang pera, pera talaga dala mo. Kasi 'yan ang pinakamadali.

Ito si Bong, ilan siguro mga --- over the years, hanggang na-presidente ako, magsabi ka lang siguro mga 200 million dumaan sa kamay niya meron.

Ni isang piso walang nawala 'yan kasi anak rin kasi ng mayaman. Ito Batangueño, baka ugali din talaga nila. Bong Go. [applause]

Baka sabihin ni Trillanes na graduate lang ito. Hoy Trillanes, graduate ng La Salle 'yan. Ikaw, gastos ka ng tao. Kayong dalawa ni Alejano. Kaya ang masyadong magsalita. Do not be too proud or appear to be proud. Dapat you should be humble. You ain't nothing guys, you know.

Tapos nag-revolt-revolt pa kayo only to surrender. Tapos gusto mong pabilibin na matapang kayo? Stop the charade. Stop the comedy. Walang natatakot sa inyo.

Kaya nga 'yung hinihipo kami nung pari. Eh kung matagal marami kang kasalanan, paikutin nang husto 'yan eh. Iyong iba, p***** i** talagang maghubag, ang lalaki. Akin naman, hindi masyado kasi tatlong itlog ko eh. [laughter] Tatlo, tatlong akin.

Ang sunod, ako tuloy ang ano... Basta, isa na lang. Ang taong de prinsipyo, taong bright, taong marunong rin pero... Talagang mabait ng --- pero dalawa man rin asawa mo. Iyan siya 'yung pangalawa oh. [applause] Tindig ka rin, Kat. [applause] Mamili ka lang rin naman ng asawa pangalawa, 'di 'yang ganun na.

Wala akong --- wala na akong maidagdag. Maganda ang asawa, may prinsipyo, bright, Bar topnotcher. I cannot add anything. It will just be a waste of time. Tsaka just I said, 'yung prin --- importante 'yung prinsipyo sa tao. Ito ang wala kay Trillanes pati kay Alejano.

Totoo 'yan. Walang prinsipyo. Alam mo bakit? Kung ako mag-ganun, magpakamatay ako, sa totoo lang. Ayaw ko lang pero may mga taga-Davao dito. I am the only the President nagpa-hostage. Ayaw ko lang magyabang.

Look into the --- when I was mayor. I offered myself to take the place of a child kasi ang yaya ang nagdala sa bata. Itong --- 'yung nag-breakout na, 'yung nanay nakatakbo, naiwan 'yung yaya pati 'yung anak niya doon sa kapatid niya na yaya ng bata.

Iyong bata blue na kasi --- ayaw ko lang magyabang. Bahala na kayo mag-research. But twice ako nagpa... At saka kayong mga p***** i** mga hostage-hostage, huwag talaga ninyong gawain 'yan 'pag nandiyan ako. Kasi 'pag inabutan ko kayo, magbilang ako, sabihin ko sa --- magbilang ako pangatlo.

'Pag hindi mo ibaba 'yang ano mo, papatayin kita. Pagsabi, isa, dalawa, barilin mo. Pangatlo, patay na. Iyon ang pangatlo. [laughter] Totoo.

May batas ba nagsabi magbilang pa ako? Iyong pagka mag-hostage-hostage ka doon sa amin, magtanong ka ng galing Davao. Hindi 'yung mag --- magsabi, magpa-interview pa sa radyo. "Ako galit ako sa ano." Ay p***** i**. Gastusan mo pa 'yung panahon ko. Totoo. 'Pag ako maabutan. Hostage. "Ilang oras na? Barilin mo." Iyan, tapos. Wala ng...

Kagaya ng mga addict. Ayaw mong magsali --- ah 'yung mga kidnapper. Ayaw mo magsalita? Sakay sa helicopter. "Halika. Mag-inspection tayo ng project, public works." Tapos ipakita ko. "Salita. Nasaan --- nasaan ang hostage?" Walang magsalita. "Ayaw magsalita? Itapon mo 'yang isa." P***** i** ka. "Dalawa na kayo." Nakita man niya ganon oh. "Gusto mong sumunod?"

Walang magsalita, ayaw talaga. Kasi nandiyan man 'yung isa nakikinig. "Ayaw mo sumunod? Ayaw mo magsalita? Itapon mo ang p***** i** niya. O ikaw, isa ka na lang. Buhay ka 'pag nagsalita ka. Wala naman 'yung kasama mo. Sige, sino? Saan?" 'Pag sabi ganun ganun. "Ah lahat. Tawagan mo kung ano." "Positive, sir, nandoon." "O sige. Iyon na? Pera? Sige. Itapon mo." [laughter]

Iyong media. May human rights? Ah merong kasamang human rights? Itapon mo rin. [laughter] Human rights. Human rights tapos 'yung mga tao na mga inosente binabalatan ang mukha, binubuksan 'yung...

Itong isa, Annalyn, makinig ka. Kapatid niya 'yan eh, nagtatrabaho 'yan sa Malacañan. Iyon ang Social Secretary ko actually. Itong isang tao na ito nagkakilala kami kasi mayor siya ng Tagaytay, mayor ako ng Davao. About the same time 'yung Cory revolution. Nagmomotor siya eh, so nagmomotor rin ako. So alam mo na 'yung bonding ng...

Pero ito siya he attempted to run once. Ang hindi ko maintindihan ikumpara mo ito, mayor. Tingnan mo 'yung Tagaytay panahon niya. Abugado. Nakita mo 'yung --- 'yung resume niya binasa kanina? Iyong pag-introduce sa kanya na doctorate ganun-ganun. Sus p***** i** kaswerte ninyo na lang. Iyan tapos sinong ipalit mo, si Alejano o si Chel Diokno? Tatay niya bilib ako pero itong mga buang na ito wala 'to. Oo, totoo.

Mar Roxas. Hindi naman... Sabi, Mar Roxas. Graduate daw siya ng Wharton tapos sa Watson University. [laughter] Watson. Wharton University. Wala 'to. Tingnan mo anong nagawa. Wala. Ano ito eh, this guy is...

Kaya sabi ko 'yung prinsipyo. You do not --- do not change a party for your convenience. Ako sabi ko when I joined politics, the party that I am with now, iyong partido ko 1988 will be my party when I get out of politics and that was in 1988.

Ito, itong buang na ito nagtrabaho kay --- nagtrabaho kay Arroyo, Department of Trade. Tapos nanalo si Aquino, doon naman siya. Naging Trade tapos naging DOTC then eventually naging DILG. Sa lahat ng dinaanan niya, wala. Except that he's a Roxas. Period. Now you ask me, is he a son, a worthy son of an illustrious father? Disaster ito. Bata na ito. Ganon.

Tañada. May isa dito, si... Babae. Ayaw ko mag-ano ng babae. So... Alam mo si --- ito rin. Marunong. Mayor nang matagal, abugado, maraming doctorates. Tapos ipalit mo lang nitong Gary Alejano na nakatapos sa PMAer gastos ng tao, tapos nagwala diyan sa Makati, tapos nag-surrender. My God. Si Francis Tolentino. [applause]

Sonny Angara, wala na akong masabi niyan. He --- you need him, and then he... [applause] One of the most progressive pati may utak talaga.

Then the last one si Ma'am Cynthia. [applause] Wala talaga akong masabi. [cheers and applause] Alam mo si ma'am ganito ha. Nagbulong siya kanina. Sabihin ko na lang ang totoo. Kasi I'd be attending the graduation sa Army sa Armed Forces pati sa Police. Magkasunod na araw 'yan eh.

Alam mo actually 'yung... Valedictorian 'yan. Meron silang house and lot. Kasali sa pagbigay ko. Iyong house and lot yearly 'yan, ibinibigay niya sa valedictorian sa PMA pati PNPA. [applause] Saan 'yung lugar na gusto nila, doon i...

At saka sa totoo lang, ito si --- itong Villar family. Of course it's --- sino ba namang magnegosyo na lugi. But you know actually, kung may tao na may vision --- makita mo na mga subdivision na mga Camella Homes, grabe ang development. At least makita mo ang parang progress ng isang lugar. Maraming low cost. Hindi naman mahal masyado 'yan na housing. And you have to credit Cynthia Villar for that. [applause] Kanila 'yan eh. [applause] And pinalaki lang ni Manny nang husto at sinagad niya.

At ngayon --- and she wants to continue serving. Correct 'yan, ma'am. Tatal nandoon 'yan si Manny. Continue, at least may sabihin mo magpayaman ka, totoo naman, pero at least may paghinakit ka sa tao. Kaya ako sumasaludo. Kaya ako nag-Villar eh sa totoo lang. Nagbaliktad ako. Kay Villar na ako ngayon. [laughter and applause]

Ah hindi, ganit... Twice kami nagkita, tumatakbo ako. Kandidato na ako. Ipinatawag ako ni ma'am pati ni Speaker. At sabi nila, "magtulong kami, sir. Tumakbo ka." Twice. Nagtulong. Magkano? Ah hindi ko sabihin kasi 'yung Comelec p***** i** pakialamero.

[laughter]

Hindi naman kanyang pera. Hindi naman mapupunta sa kanya. Bakit niyo pa pakialaman kung sa kanino mo ibinigay? Pero totoo tinulungan nila ako and kaya ako grateful talaga rin. But I said may sharing-sharing 'yan sila.

So itong mga graduates ngayon. [Kailan ba 'yung graduation?] Friday. May sundalo makakuha ng house and lot. [applause]

Ngayon iyong... Sino pa bang nasa stage? Ah 'yung sa likod na. Iyong isa, si Captain [Abdurajak.] Ang asawa niya Tausug. Ito si... Sofia huwag ka magsige tago-tago diyan. Pulis na 'to. Eh ito 'yung --- ito po 'yung... 'Yung aide ko 'to eh, sa police aide ko. Taga-Baguio 'to. Igorot pero tisay. PNP 'to. Pulis 'to. Tumindig ka. [applause] Iyan ang muse na dala-dala ko para may muse ako na...

Pati 'yung sa likod kinakabahan 'yan. Sabi niya, "P***** i** mo Duterte huwag mo akong isali." [laughter] Siya ang protocol ko, si [Jasmine Igan?] Tumindig ka nga. Protocol. [applause] Sino man hindi magyabang magpasyal-pasyal? [laughter] Akala kasi nila uyab ko. Hindi ako. Ninong ako sa kasal niya.

Iyong mga... Protocol ko, sila 'yung mag --- 'yung isa magturo saan ako mag-upo, saan ako mag... Saan ako 'yung... Maghanap siya ng maganda na... Ang eyesight ko... Saan ba 'yon? Nawala man. [laughter] Hala nawala. Saan man 'yon siya? Nawala. May mga asawa kayo? [laughter] Seryoso ka man magtingin, ma'am. [laughter] Asawa mo 'yan siya, sir? Misis mo? Ikaw 'yung lalaki, misis mo 'yan? Hindi. Sige --- hindi ikaw, 'yung sa likod mo. [laughter and cheers]

Huwag ka mag-alala. Walang magselos diyan sa'yo. Wala 'yan. Trabahante ko 'yan. Misis mo, sir? Hindi ako naga-ano ha. I'm just... Kanina pa ako nakatingin eh. Si ikaw naman si pagong sige nandiyan sa harap. [laughter] Hindi ko makita. Sabi ko alis ka diyan. [laughter] Mister mo? Hindi? Hindi? Kayo magkasama kayo? Sinong kasama mo? Huwag ka munang umuwi ma'am ha. Hintayin mo ako sandali. [laughter] Eh alangan. Maganda na gud 'yan.

Oh kung gusto... Ano lang naman the little joys of life, meeting beautiful women, getting to know them. Pero ako, honestly, may dalawang asawa na ako at saka matanda na ako.

Pero hindi ganun kay Tatad. [laughter and cheers] Iyong mga... Kung magsabi ka ganun... [laughter] Kung magsabi si --- ganun, kayabangan na 'yan. [laughter]

Iyang ganun siguro. 'Pag mag-Viagra ka, ganun 'yan. [laughter] Pero bilisan mo kasi gaganun-ganun 'yan eh. [laughter] P***** i**. [cheers]

Maraming salamat po. [applause]

--- END ---

